

процесу виробництва та розвитку інших сфер економіки, а це тягне за собою погіршення якості життя населення, зростання соціальної напруги та інших негативних наслідків. І навпаки, якщо розвиток інфраструктури є достатнім або випереджаючим, то в суспільстві можуть бути сформовані передумови для активних відтворювальних процесів в усіх галузях економіки, активізуються інвестиційні потоки, значно ефективніше використовуються ресурси та ін.

Список використаних джерел:

1. Черниш О. І. Ринок послуг: механізми державного регулювання в трансформаційній економіці / О. І. Черниш, В. В. Дорофієнко (заг. ред.). – Донецьк: ТОВ «РВК-ПРОМО», 2005. – 410 с.
2. Словник іншомовних слів. Режим доступу: <http://slovopedia.org.ua>.
3. Aschauer David. Is the Public Capital Stock Too Low? / David Aschauer // Chicago Fed Letter. – 1987. – October.
4. Валентюк І., Регіональна інфраструктура: сучасний формат та інструменти розвитку / І. Валентюк, Н. Сич, В. Сухенко // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – 2010. – Вип. 1. – С. 148-161. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadu_2010_1_17.

Пандас А.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
Одеська державна академія будівництва та архітектури*

КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ

Сучасною тенденцією розвитку територіальних систем є розширення і перетворення великих міст в величезні формування, що створюють єдиний соціально-економічний простір зі своєю життєдіяльністю, системою зв'язків, власними економічними,

соціальними, екологічними, інфраструктурними інтересами в межах даної території. Поглинання великим містом навколишніх територій характеризує міський агломераційний процес, формуючі міські агломерації чи метрополії.

Міська агломерація – це компактна і відносно розвинена сукупність доповнюючих один одного міських і сільських поселень, що групуються навколо одного або декількох міст-ядер і об'єднані різноманітними і інтенсивними зв'язками; це той ареал, той простір потенційних і реальних взаємодій, в який вписується тижневий життєвий цикл більшості людей сучасного великого міста і його супутникової зони [1, с. 59]. Агломерація, в самому загальному уявленні, складається з густонаселеного міського ядра і навколишніх територій з меншою щільністю. Міські агломерації використовуються і як міра державного антикризового управління завдяки створенню нових виробничих потужностей в рамках нових територій, як факторів, що долають обмеженість територіальних ресурсів і перспективних напрямків зовнішнього середовища агломерації.

Реаліями українського сьогодення є слабкий розвиток дорожньо-транспортної, житлово-комунальної інфраструктури, недостатня розвиненість соціальної сфери, внутрішніх територіальних зв'язків, що не дають підстав вважати існуючі міські агломерації цілісними соціально-економічними комплексами.

Основою досягнення сталого розвитку агломерацій є реалізація системи комплексного територіального розвитку на базі сучасних принципів та напрямків, яка забезпечує створення, вдосконалення, впровадження і поширення інноваційно-інвестиційних механізмів у регіональній економіці з метою забезпечення стійкого економічного зростання в країні і в окремих регіонах.

Основою такого механізму може стати кластерний підхід, який і є стратегічно орієнтованим варіантом розвитку, що стимулює диверсифікацію економіки. Він являє собою об'єднання різних організацій (підприємств, органів державного управління, сфери послуг та ін.). Історичним прикладом, прояву кластерного підходу в 70-х рр. ХХ століття став розвиток району лондонських доків, в якому зосередився аеродром, концертний центр, житлові та офісні приміщення. Як відзначають дослідники, багато в чому цьому сприяла джеріфікація, що являє собою реконструкцію та відновлення побудов в раніше депресивних міських зонах.

В загальному вигляді, кластеризація – об'єктивний процес, викликаний глобалізацією, який стимулює зростання конкуренції, в тому числі за інвестиційні ресурси і зростання мережевих, неформальних зв'язків між суб'єктами [2, с. 183]. Кластеризація поширюється у всьому світі, сприяючи на прискорення розвитку інноваційно-технологічних процесів в національних економіках.

Економічним ефектом від реалізації кластерного підходу буде служити:

1. Соціально-економічний розвиток території обласного значення поблизу великого міста.
2. Розширення та посилення зв'язків та розвиток внутрішнього ринку.
3. Створення дорожньо-транспортної інфраструктури.
4. Максимальна реалізація місцевих ресурсів та можливостей.
5. Розвиток ринку нерухомості, викликаний попитом на нерухомість, землю не тільки в місті-ядрі, але і в поселеннях-супутниках.
6. Поступове досягнення рівного доступу населення різноманітних територій до соціально-побутових послуг, інфраструктурних благ.

7. Зростання умов та якості життя населення.

Однак для сталого розвитку в кластерному підході є і недоліки, а саме фактор часу. Реальні вигоди від формування та розвитку кластера можуть очікуватися не раніше, ніж через 5 років, тобто це довготривалий проект.

Подальше дослідження кластерного підходу в контексті розробки багатовекторної системи просторового розвитку слід зосередити на питаннях вивчення закономірностей його функціонування, розробки фінансової складової, якісної системи управління, яка має здійснюватися за допомогою контролю за збалансованим розвитком міста-ядра та поселень-супутників, прогнозування його ресурсних потреб, потреб ринку праці, нерухомості та землі, комплексу туристично-рекреаційних та інших майданчиків.

Все це створить умови для залучення інвестиційних ресурсів, сприятиме зростанню ділової активності підприємницьких структур, розвитку соціальних, економічних, інформаційних і інтегрованих систем, реалізації маркетингової стратегії формування привабливого іміджу що, в свою чергу, дасть імпульс підвищенню конкурентоспроможності національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Анимица Е.Г. Градоведение: учеб. пособие / Е. Г. Анимица, Н.Ю. Владова. Екатеринбург: Изд-во Урал. гос. экон. ун-та, 2010. – 433 с.
2. Киреева А.А. Теоретико-методологические основы формирования условий развития инновационных кластеров // А.А. Киреева Экономические и социальные перемены: факты, тенденции, прогноз. – 2014. – № 1. – С. 182-189.